A. D. 1919. Nrus I.

CURRENDA

L. 164.

W sprawie rekolekcyj dla ludu.

P. T. Duszpasterze, którzy dla urządzenia rekolekcyj dla ludu nie będą mogli uzyskać pomocy Kapłanów zakonnych, mogą do Nas zwrócić się z prośbą w tej sprawie 2 miesiące naprzód przed terminem rozpoczęcia tych św. ćwiczeń. Do tej pracy wyznaczymy jednego lub dwóch z pośród tych naszych Kapłanów, którzy oświadczyli się z gotowością do tej zbożnej pracy, o ile ich obowiązki pasterskie im pozwolą i nie będą gdzieindziej zajęci.

Urządzający rekolekcye duszpasterze, pokryją tym Pracownikom koszta podróży.

Wskazówki dla Kapłanów, mających udzielać rekolekcyj dla ludu w Dyecezyi Tarnowskiej.

1) Praca misyjna jest nadzwyczaj wzniosła, jest pracą prawdziwie apostolską; obfituje też w jak najwspanialsze owoce, bo tysiące ludności oddaje naraz w miłosne objęcia Ojca Niebieskiego, niezmiernie ułatwia dalszą działalność duszpasterzy, sprowadza cały deszcz najcenniejszych łask Bożych, poczem kiełkują i bujnie rozwijają się kwiaty cnót wszelakich — następuje prawdziwe odrodzenie w Bogu i powszechne odczucie wesela w Panu.

Należy więc tę wielką pracę bardzo sobie cenić i odpowiednio się do niej przygotować.

2) Przedewszystkiem potrzebna pomoc Boża, bo „ani, który szczepi, jest czem, ani który podlewa, ale Bóg, który pomnożenie dawa“ (I. Kor. 3, 8.), „dostateczność nasza z Boga jest“ (II. Kor. 3, 5.) Niech Kapłan, mający poświęcić się tej pracy misyjnej, modli się gorąco a zwłaszcza przed jej rozpoczęciem odprawi nowennę do Ducha św. lub przynajmniej trzechdniowe nabożeństwo; niech błaga: „Accende lumen mentibus, Infunde amorem cordibus, Infirma nostri corporis, Virtute firmans perpeti!“ Podobnie modlitwę o dobry skutek św. ćwiczeń nakazać należy w parafii, przynajmniej na tydzień przed ich rozpoczęciem.

Na rozpoczęcie najlepiej wybrać niedzielę lub dzień świąteczny, by ludność liczniej zebraną odrazu zainteresować. Przed nauką wstępną wystawienie Najśw.

Sakramentu w monstrancyi wśród śpiewu: „Święty, Święty, Święty...“ następnie: „O Przenajśw. Hostya“, „Veni Creator“. Wiersze i modlitwy do Ducha św. i o Najśw. Sakramencie. „Divinum auxilium maneat“. Można dodać Litanię do Serca P. Jezusa lub Najśw. Maryi Panny. Na końcu „Przed tak wielkim Sakramentem“ i po udzieleniu błogosławieństwa: „Niechaj będzie pochwalony“. Codziennie powinna być Msza św. śpiewana o godzinie 9-tej lub innej, jaka się okaże najdogodniejszą. Po niej wystawienie Najśw. Sakramentu wśród śpiewu: „Święty, Święty, Święty“, potem „Święty Boże, Święty mocny...“ i po błogosławieństwie: „Niechaj będzie pochwalony“. Między naukami wyznaczyć czas na odmówienie lub odśpiewanie cząstki Różańca i odprawienie Drogi Krzyżowej. Wieczorem po ostatniej nauce lub przed nią nieszpory lub Litania do Najśw. Panny i wystawienie Najśw. Sakramentu, jak przed południem. Na zakończenie po wspólnej Komunii św nabożeństwo, jak na rozpoczęcie, tylko zamiast hymnu do Ducha św. śpiewa się „Te Deum“, trzy razy „Salvum fac“, błogosławieństwo, oracya na podziękowanie „Deus, cuius misericordiae non est numerus“ i o Najśw. Sakramencie, i wśród śpiewu: „Niechaj będzie pochwalony“ zamyka się tabernakulum. Najprzew. Ks. Biskup udzielił pozwolenia na te wystawienia Najśw. Sakramentu wśród rekolekcyj. Na końcu lub w innej porze najstósowniejszej może być poświęcenie dewocyonaliów i krzyża misyjnego. Na poświęcenie publiczne krzyża daje Ks. Biskup również pozwolenie.

3) Stósownie do wielkiego celu troskliwe powinno być i przygotowanie Kapłana, mającego udzielić nauk rekolekcyjnych. Z zasady powinny być nauki zawczasu opracowane, atoli: a) styl powinien być serdeczny i prosty, ewangeliczny, dla każdego prostaczka zrozumiały, jakkolwiek pod każdym względem szlachetny; b) unikać należy wszelkiej przesady i przykładów zbyt rażących; c) wystrzegać się stanowczo drażnienia słuchaczów, dokuczania im, przeprowadzania porachunków miejscowych, jakkolwiek prawdę należy wypowiadać; d) absolutnie spraw politycznych, zwłaszcza wprost, nie dotykać; e) czas trwania kazań rekolekcyjnych może dochodzić do 3 kwandransy, nigdy jednak godziny nie przekraczać; f) w zasadzie powinny być na dzień 3 nauki, zwłaszcza jeżeli rekolekcye trwają przynajmniej przez tydzień. W tym wypadku przez 3 dni byłyby nauki dla kobiet a czwartego dnia Komunia św. Od południa czwartego dnia zaczęłyby się rekolekcye dla mężczyzn a ósmego dnia byłały ich Komunia św. Gdyby ćwiczenia św. trwać miały tylko 4 albo nawet 3 dni, to z rana i wieczorem byłyby kazania dla wszystkich, zaś druga nauka przed południem, np. o 10-tej dla mężczyzn a pierwsza po południu, np. o 3-ciej dla kobiet. Możnaby jednak poprzestać i w tym wypadku na 3-ch naukach dziennie dla wszystkich a ewentualnie w jednym z dni rekolekcyjnych, np. w drugim, mieć cztery nauki, by osobno dla kobiet a osobno dla mężczyzn lub młodzieży mieć t. zw. nauki stanowe (po jednej), czyli o ich szczególnych obowiązkach; g) praca dzienna nie ma trwać dłużej, jak do 8-mej w nocy a rozpoczynać się ma o 6-tej z rana.

Temat wskazują wsparte na doświadczeniu podręczniki, zwłaszcza nieoceniony „Liber exercitiorum“ św. Ignacego Loyoli. Podajemy schemat nauk

na rekolekcye trwające przez 3 lub 4 dni, co się da zastosować i do rekolekcyi tygodniowych, przeznaczonych po połowie dla kobiet i mężczyzn: a) Pierwsza nauka wstępu o przeznaczeniu człowieka lub potrzebie zbawienia duszy, do do czego dołącza się porządek ćwiczeń duchownych, przy końcu rekolekcyi będzie nauka o Komunii św. lub czci, Najśw. Sakramentowi należnej, a w wigilię Komunii św. o Matce Najśw. b) Powinny być 2 lub 3 nauki o rzeczach ostatecznych, a jedna o grzechu, zwykle jako ostatnie wieczorem. c) Konieczne są nauki dokładne o warunkach Sakramentu pokuty, więc jedna o rachunku sumienia, jedna o żalu za grzechy, jedna o postanowieniu poprawy i zadosyćuczynieniu, wreszcie jedna o spowiedzi, zwłaszcza świętokradzkiej. Dla braku czasu możnaby naukę o żalu i postanowieniu poprawy wraz z zadośćuczynieniem ująć w jednem kazaniu a także w jednem naukę o rachunku sumienia i spowiedzi. d) O przykazaniach boskich 4 nauki, tj. jedna o 3 pierwszych przykazaniach a szczegółowo o modlitwie, o ożywieniu bractw parafialnych, jedna na temat czwartego przykazania o obowiązkach względem rodziców, władzy, a zwłaszcza kościelnej, albo obszernie o znaczeniu Kościoła św. i obowiązkach względem niego; jedna o 5. i 7. przykazaniu albo o sprawiedliwości, wreszcie jedna, zawsze bardzo oględnie, o przykazaniu szóstem. W rekolekcyach przez 4 dni rozkład mógłby być taki:

1. Nauka wstępna o celu człowieka czy potrzebie zbawienia (wieczorem).

Pierwszego dnia: 2. o grzechu, 3. o rachunku sumienia, 4. o śmierci.

Drugiego dnia: 5. o sądzie, 6. o VI. przykazaniu boskiem, 7. o piekle.

Trzeciego dnia: 8. o żalu i postanowieniu poprawy, 9. o trzech pierwszych przykazaniach boskich lub modlitwie, 10. o IV. przykazaniu boskiem lub Kościele.

Czwartego dnia: 11. o V. (więc i o pijaństwie) i VII. przykazaniu boskiem lub sprawiedliwości, 12. o spowiedzi, 13. o Matce Najśw. i zachęta do bractwa, zwłaszcza Różańcowego.

Przed Komunią św.: 14. O Przenajśw. Sakramencie.

Gdyby się komuś inny rozkład wydawał odpowiedniejszy, to może powyższy zmienić dowolnie, jak do celu wydaje mu się najstósowniejszem.

Widocznem jest, jak bardzo przy czterodniowych rekolekcyach trzeba się ścieśniać, by tematy najważniejsze poruszyć. Gdyby rekolekcye mogły trwać 5 lub 6 dni, to mogłaby być jedna osobna nauka o postanowieniu poprawy, druga osobno o modlitwie, oprócz nauki o 3 pierwszych przykazaniach boskich, trzecia osobno o pijaństwie, czwarta o czynnej miłości bliźniego względem najbliższych i dalszych, tj. społeczeństwa, gdzie miejce dla zachęty do popierania prasy dobrej, związków humanitarnych, stowarzyszeń katolickich, lub o walce z pokusami albo cnocie męztwa, szósta o wytrwałości.

4) Dla ułatwienia pracy z zasady dwóch przynajmniej Kapłanów powinno udzielać nauk rekolekcyjnych. Może każdy Kapłan mieć wypracowane wszystkie poruszone tematy; jednak do celu wystarczy, a może i gruntowność na tem zyska, gdy Kapłan będzie miał opracowaną jedną grupę kazań. W tym

celu dzielimy kazania na dwie grupy: do pierwszej należałaby nauka wstępna i ostatnia, nauka o Matce Najśw., nauka o grzechu, nauki o rzeczach ostatecznych i o VI. przykazaniu boskiem, razem 8 nauk; do drugiej nauki o reszcie przykazań boskich i o warunkach Sakramentu pokuty, razem 7 nauk. Raczą tedy Kapłani do Zarządu Związku rekolekcyjnego się zgłosić, którzy jedną tylko z tych grup obierają sobie, a nie do wszystkich kazań podanych będą gotowi, by przy wyznaczaniu kapłanów do rekolekcyi tę okoliczność uwzględniono.

5) Spowiadanie ludności rozpocząć można w połowie terminu na rekolekcye wyznaczonego, albo począwszy od 2. dnia rekolekcyi. Na ostatni dzień przed Komunią św. albo na inne dni, odkąd się spowiedź zaczęła, stósownie do potrzeb uprosić kapłanów w odpowiedniej liczbie, by wszyscy, pragnący tego, mogli się wyspowiadać.

6) Z Kapłanów, udzielających rekolekcye, z reguły starszy latami kapłaństwa będzie tej pracy przewodniczył i kierował nią, by była najzupełniejsza jednolitość i zgoda, niezbędne pod każdym względem dla udania się dzieła. Należy jednak pracować w zupełnem porozumieniu się z miejscowym duszpasterzem i słuszne jego życzenia uwzględniać. Na rekolekcye dostawać będą Kapłani zaproszenia z zasady na 6 tygodni przed rozpoczęciem, by mieli czas porozumieć się z sobą i ostatecznie przygotować.

Adres: Zarząd Związku Kapłanów, udzielających rekolekcye ludowe. Seminaryum duchowne.

Msze św. Związku mszalnego do odprawienia.

Msze św. na intencyę osób wpisanych do dyecezalnego Związku mszalnego w I. półroczu, t. j. do 30 czerwca 1919, odprawią następujący p. t. kapłani:

Zabawiński, Zachara iun., Zachara sen., Zaczek, Zalasiński, Zapała Anton, Zapała Melch., Zięba, Adamczyk Albin, Bach, Badowski, Bajda, Baliński, Baradziej, Bardel Franc., Bardel Jos., Bartoszewski, Basta, Bączewski, Bączyński Joan., Bączyński Ladisl., Dr Bernacki, Bialik, Biała, Bibro Joan., Bibro Jos., Biliński, Birnbaum, Bobczyński, Boduch, Bogacz, Borowiecki, Brandt, Brożek, Bruśnicki, Bryja, Bubula, Budzik, Bukowiec, Bulanda, Całka, Cebula, Chendyński, Chmiel, Chmura, Chorążak, Christ, Chrobak, Chrzanowicz.

L. 5848/18.

Polecenie.

Ks. Walenty Gadowski. Dodatek katechizmowy do większego katechizmu elementarnego dla dorosłych i młodzieży (r. 1918, cena 3 K., stron 80).

Zwracamy uwagę p. t. Duchowieństwa, a zwłaszcza Kierowników młodzieży szkolnej na ten „Dodatek“, który jest krótką a dobrą apologią najważniejszych prawd wiary i moralności (o Bogu i duszy ludzkiej, o religii i objawieniu,

o Chrystusie i Jego Kościele, o normach moralności i obowiązkach względem Boga i bliźnich) — i dlatego godną polecenia i rozpowszechnienia, dla utrwalenia i pogłębienia prawd religijnych i obrony ich przed różnymi zarzutami i wątpliwościami.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

Decoratus: Expos. can. R. D. *Potoczek Blasius,* Coop. Expos. in Nagoszyn.

Institutus: R. D. *Nawalny Michaël,* Cappel. castr. — ad vacans benef. in Borowa.

Constituti: R. D. *Wolanin Ladislaus,* Cappel. castr. — Coop. expositus in Krynica-Zdrój; *Śledź Joseph,* Cappel. castr. — Administrator in spirit. in Mogilno; *Chrobak Valentinus,* Coop. Esiae. Cath. — Catecheta aux. scholae realis in Tarnów.

Applicati: R. D. Cappellani castr.: *Habas Franciscus* ad Skrzyszów (ad pers.); *Łętek Joannes* ad Przyszowa; *Habela Marianus* ad Czarna ad Sędziszów; *Osiecki Alexander* ad Niedźwiedź; *Grodniewski Stanislaus* ad Nowe Rybie.

Translati: R. D. Cooperatores: *Bruśnicki Jacobus* e Jastrząbka stara ad Cerekiew; *Suraniec Jacobus,* e Przyszowa ad Szynwałd, *Kaczmarczyk Antonius,* e Niedźwiedź ad Nawojowa; *Mróz Stanislaus,* e Nawojowa ad Uszew.

Commeatum valetud. causa obtinuerunt R. D.: *Bajorski Joannes,* Coop. e Cerekiew; *Guńkiewicz Aloisius,* Coop. e Czarna; *Frączkiewicz Adamus,* Catech. scholae real. Tarnov.

Pane em. provisus R. D.: *Kondolewicz Joseph,* Capellanus castrensis.

Eliberatus ab officiis R. D. *Teper Joannes,* Coop. in Uszew.

Piis ad aram precibus commendantur:

Anima p. m. *Cebula Andreas,* em. Par. in Skrzyszów, qui die 24. Octobris a. e. in Pemel mała, ultimo quievit fine.

p. m. *Nowicki Michaëlis,* Catechetae gymn. in Nowy Sącz, qui die 3. Januarii h. a. in Rzochów pie in Dno obolormivit. S. pr. a.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 25. stycznia 1919.

Ks. Dr. Stanisław Bulanda
kanclerz

† Leon
Biskup

Nakładem Kleru Dyecezalnego. Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie.